

İŞLEM YAPILAN PİYASALARA İLİŞKİN TEMİNATLANDIRMA ESASLARI

A. Pay Piyasası Teminatlandırma Esasları

Borsa İstanbul A.Ş. Pay Piyasasında (“Pay Piyasası”) yapılacak işlemler için takası henüz gerçekleşmemiş hisse senedi alımı işlemleri sonucunda, belirli bir anda oluşabilecek açık takas pozisyonu sermaye piyasası aracı veya pazar bazında Borsa İstanbul A.Ş.’nin ilgili düzenlemeleri ile belirlenir. Bununla birlikte yatırımcıdan, teminat olarak, ilgili alım işlemine konu miktarın %20’si oranında net varlık bulundurulması istenir.

Açık takas pozisyonu hesaplanırken öncelikle aynı pay senedi için yapılan alım ve satım tutarları netleştirilerek müşterinin pay senedi alım işlemlerinden doğan nakit yükümlülüğü hesaplanır. Net varlığın hesaplanmasında müşterinin takas yükümlülüğünü yerine getirmediği kıymetler ile herhangi bir işlemin teminatı olan kıymetler dikkate alınmaz. Kredi Komitesi tarafından onaylanmış Kredi ve İşlem Teminatı listemizde bulunmayan pay senetleri için en fazla net varlık kadar alım gerçekleştirilebilir.

Teminat miktarının/oranının herhangi bir sebepten ötürü yatırımcı tarafından ilgili hesaplarda bulundurulmaması/sağlanmaması durumunda, teminat miktarını artıracak veya teminat oranını düşürecek nitelikte olan emirler kabul edilmez. Bununla birlikte, gerekli görülen hallerde belirli işlemler bazında teminat talep edilebilir.

Kredili alım, açığa satış ve ödünç alma ve verme işlemlerinde Kurul tarafından belirlenen limitlere uygun olarak işlemler gerçekleştirilir.

B. Vadeli İşlemler ve Opsiyon Piyasası Teminatlandırma Esasları

Piyasa risk yönetimi, piyasada gerçekleştirilen işlemler üzerinden portföy bazında teminatlandırma yöntemi uygulanarak Takasbank tarafından yapılmaktadır. Takasbank tarafından, Borsa İstanbul Vadeli İşlem ve Opsiyon Piyasası (VİOP)’nda gerçekleştirilen işlemler için uygulanmakta olan portföy bazında teminatlandırma yöntemi kapsamında portföy bazlı risk yönetimi algoritmasını baz alan BISTECH Marjin Yöntemi kullanılmaktadır. Portföy bazında teminat hesaplamasına esas teşkil edecek parametreler Takasbank tarafından belirlenmekte ve duyurulmaktadır. Daha fazla detaylı bilgiye aşağıdaki linkten ulaşabilirsiniz.

<https://www.takasbank.com.tr/tr/kaynaklar/bistech-risk-parametreleri> Kurum bazı durumlarda ek teminat talep edebilir.

C. Ödünç Pay Piyasası İşlemleri Teminatlandırma Esasları

Takasbank ÖPP’de ödünç işlemlerinde gerçekleştirilecek işlemlerde Takasbank Ödünç Pay Piyasası Uygulama Esasları prosedüründeki teminat hesaplama kuralları geçerlidir. Başlangıç teminat oranı BIST-30 hisse grubu için %118, BIST-30 dışı hisse grubu için %123 olup asgari teminat oranı %110’dur. Müşteri, bu oranın Kurul düzenlemeleri ve Takasbank

tarafından değiştirilebileceğini, Papara Menkul'ün bu oranlardan daha yüksek bir oran belirleme hakkına sahip olduğunu kabul eder.

D. Yurt Dışı Organize Piyasalardaki İşlemlerin Teminatlandırma Esasları

Müşterilerin yurt dışı organize piyasalarda gerçekleştireceği yatırım araçları için Yetkili Kuruluş tarafından talep edilen teminat ve/veya ek teminat bildirilir.

Teminat yapısı asgari olarak, başlangıç ve sürdürme teminatı olmak üzere belirlenir. Başlangıç teminatı ve sürdürme teminatının niteliği ve tutarı, yatırım aracının işlem gördüğü borsa, piyasa ve/veya takas merkezinin öne sürdüğü kurallar çerçevesinde farklılık gösterebilir. Buna ilaveten; Papara Menkul tarafından da piyasa şartları değerlendirilerek ilgili borsa, piyasa ve takas merkezinin kuralları dikkate alınarak, en az ilgili borsa ve takas merkezinin talep ettiği tutar çerçevesinde tespit edilebilir.

Müşteri, sahip olduğu açık pozisyonlarına ilişkin olarak zorunlu olan sürdürme teminatını Papara Menkul nezdindeki hesaplarında bulundurmalıdır. Müşterinin hesaplarının güncellenmesi neticesinde realize edilen kar tutarları Müşterinin teminat hesabına eklenir, zarar tutarları ise teminat hesaplarından karşılanır. Londra Metal Borsası'nda işlem gerçekleştirecek müşteriler elde ettikleri karlar için kontratın vade sonu geldiği zaman çekme talebinde bulunabilecekler ve ancak teminat olarak kullanabileceklerdir. Zararlar ise T+1 Günü hesaplarından mahsup edilecektir.

Müşterinin hesabında bulunan teminat tutarı, müşterinin yatırım işlemlerinden kaynaklanan açık tüm pozisyonları için gerekli toplam teminat tutarının altına düştüğü takdirde, müşteriye teminat tamamlama çağrısı yapılarak teminatın tamamlanması talep edilir. Bu durumda, müşteri hesabında bulunan teminata dayalı pozisyonlarını azaltmak veya hesaba ilave teminat göndermek zorundadır.